

TONI CRUANYES, director en funcions

SALVADOR COT, director d'edicions

DAVID GONZÁLEZ, LLUÍS MARTÍNEZ,
JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS:
JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI ARAGAY,
ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles]; ALBERT

BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CAMINADA [Opinió]; MANEL CASTILLA [Disseny];
SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ, CARLES SABATÉ
[Societat i Barcelona]; OSCAR MONTFERRER [Comunicació];
ALBERT PLA [Edició]; MONTSERRAT RIUS [Documentació];
ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SILVIA BARROSO

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona
DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L.
JORDI GÁLVEZ, DAVID ABAD I EVA HERNÁNDEZ. Coordinació: AMPARO MADRAMANY, Enric Granados, 84. 08008 Barcelona.
Tel.: 93 316 39 04 - Fax.: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
A efectos del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Josep Gifreu

Catedràtic emèrit de la UPF

El quart poder, en crisi?

Hi ha moltes i serioses raons perquè els periodistes sentin i manifestin una creixent preocupació pel seu futur. Pel de la seva professió en general i pel del seu lloc de treball en particular. La crisi econòmica s'ha concentrat en alguns sectors, bàsicament en la construcció i l'automòbil. Però en aquests dos macrosectors s'ubiquen els grans anunciants que alimenten les inversions del cicle publicitari, que de retop nodreix tot el sector de la comunicació. Fins a quin punt aquesta crisi no farà trontollar l'estabilitat del quart poder? Fins a quin punt les empreses mediàtiques no aprofiten la crisi per aplicar polítiques de reducció de plantilles o de canvis en la gestió o en el model de negoci?

LA SITUACIÓ DE CRISI ÉS PALPABLE a la gran majoria dels grups de comunicació. La davallada de les inversions en publicitat el 2008 és de l'ordre del 20% i 30% o més respecte al 2007. Els grups mediàtics catalans i espanyols prenen decisions en alguns casos traumàtiques per fer front a la pèrdua d'ingressos. El grup Zeta manté un pla d'acomiadaments des del novembre de més de 500 treballadors.

EL GRUP GODÓ HA ADOPTAT POLÍTIQUES de contenció de despeses i d'incentivació de jubilacions. El grup Prisa ha anunciat la "refundació definitiva" del seu diari insígnia *El País* i el tancament de Localia TV amb uns 300 treballadors afectats. A finals de gener, l'editora d'*El Mundo* (Unidad Editorial) manifestava la necessitat de reduir costos i la probable afectació d'uns 400 treballadors del grup; i el grup Vocento, editor de l'*Abc*, negociava la reducció d'un 20% de la plantilla (aproximadament, un miler de treballadors). Els diaris gratuïts no ho suportaven millor: el tancament a finals de gener de la capçalera *Metro*, amb gairebé dos milions de lectors, iniciava el camí que seguiran d'altres. I les grans cadenes de TV preparen mesures dràstiques per fer front a una caiguda dels anuncis que calculen en un 25% durant el 2009.

“Hom recorda que hi ha hagut altres crisis del sector periodístic, especialment les de 1980 i de 1995. Ara, la crisi sembla molt més profunda: és una crisi de cultura professional i de model de negoci”

PEREPRATS

I NO OBSTANT, ENTRE ELS MATEIXOS PROFESSIONALS i altres observadors de la dinàmica de la premsa i dels mitjans hi ha el presentiment que aquesta crisi econòmica no explica la profunditat dels canvis a la vista. El Col·legi de Periodistes de Catalunya acaba d'encetar un debat entre els subsectors implicats (vegeu la revista *Capçalera* de gener al seu web www.periodistes.org).

HOM RECORDA QUE HI HA HAGUT ALTRES CRISIS del sector periodístic, especialment les de 1980 i de 1995. Ara, la crisi sembla molt més profunda: és una crisi de cultura professional i de model de negoci. Com en molts altres àmbits, l'impacte de factors com la digitalització, la convergència dels canals de difusió, internet i la web 2.0, els nous hàbits de consum, etc. obliguen a transformacions sovint radicals de coneixements, habilitats i rutines en les diferents professions implicades. Moltes empreses periodístiques necessiten importants transformacions i innovacions si volen competir en el nou entorn, ple d'ofertes d'informació, però també de riscos per a la rendibilitat.

D'ALTRA BANDA, LA NOVA ECOLOGIA de la informació, de les imatges i dels missatges planteja nous interrogants i dubtes sobre l'estatut tradicional del periodista i dels mitjans. Què és i què ha de ser avui un mitjà de comunicació? Com s'ha d'organitzar la seva unitat central de producció, la redacció, en un entorn marcat per la digitalització, el ciberespai i la xarxa? I com redefinir el rol específic del periodista en el marc de la societat global de la informació?

AQUEST DEBAT RESTA OBERT. PERÒ CREC que, més enllà dels canvis conjunturals, el periodisme es continuarà afirmant pels seus valors clàssics, que en síntesi són: la voluntat d'independència, la mirada generalista, la informació de qualitat i, sobretot, el poder editorial.

EN DIRECTE

Congrés científic

David Bueno

Professor i investigador de genètica de la UB

Un dels requisits perquè la ciència avanci és que sigui compartida, a la qual cosa contribueixen les publicacions especialitzades. Tanmateix, els contactes personals són extremadament productius. Aquesta és la finalitat dels congressos i les reunions científiques. Actualment hi ha molts grups que cerquen com preveure i mitigar l'impacte de l'activitat humana sobre el planeta, per exemple buscant solucions a l'increment de CO₂ atmosfèric, algunes de les quals promouen actuacions polèmiques, com la reducció dels límits de velocitat, que en el cas de Barcelona podria contribuir a augmentar l'esperança de vida dels barcelonins uns 14 mesos de mitjana i a evitar 3.500 morts prematures. Però els científics ens hem d'enfrontar a una paradoxa: la nostra activitat, com qualsevol altra, també contribueix a incrementar aquests problemes, amb el consum d'energia, aigua, materials no renovables i productes tòxics. Tanmateix, la recerca és imprescindible per mantenir el desenvolupament econòmic i social i per buscar la manera de pal·liar els problemes mediambientals o, si més no, perquè no s'agreugin. Fa uns mesos es va publicar un estudi centrat en la contaminació que generen els congressos científics. Es calcula que els caps de grup i molts científics sènior assisteixen anualment, de mitjana, a 3 congressos o reunions científiques internacionals. És just el nombre de reunions a què he assistit aquest darrer any. Quant contaminem els científics quan anem a un congrés? En parlaré en el pròxim article.

De trànsit per urgències

Teresa Pàmies

Espectadora

Els primers dos mesos de l'any he transitat moltes hores pels serveis d'urgències del Clínic i del Sagrat Cor a causa d'un herpes i de l'osada descalcificada, que requereix una revisió general

amb radiografies, ecografies i personal sanitari qualificat. No fou una romeria, però sí una ocasió per informar-me directament de l'estat del nostre sistema mèdic d'emergència, tan controvertit i saturat. És un fenomen conjuntural no sols a Catalunya. La periodista Rosa Montero, en la seva crònica urbana del 27-12, i basant-se en el cas de la senyora Dolores, octogenària a la qual, en un estat d'*"absoluta postra-*

ción", segons els metges que l'examinaren, fou ingressada pels fills a urgències de l'Hospital Puerta de Hierro. Al cap d'una setmana, la metgessa de torn li donava l'alta amb l'ordre de tornar-la *"al domicili familiar"*. Els fills no s'hi avingueren i es constitueixen en okupes de l'establiment privat *"de postín"*. A Madrid esclatà l'escàndol sobre l'arbitraria expulsió d'una pacient sense diagnòstic, passant als famili-

ars la responsabilitat de les institucions, violant així un dret constitucional. Alhora es descobrí el descomunal negoci que es fa amb aquestes anomalies del sistema sanitari imposades als malalts de trànsit. És tema recurrent en les converses dels que en són víctimes, en les llargues esperes on es comenten les conseqüències que se'n deriven. Com deia una àvia filosofant, cal distingir entre el dolor i la

pena que passen, tot esperant, dolor del cos per al qual la ciència troba pal·liatius i pena de l'ànima pensant en els familiars doblement impotents perquè la solució no està en la química sinó en la política, car són els polítics que governen els que tenen l'obligació de garantir una justa i eficaç administració dels mitjans disponibles per fer possible una vida digna per als vells i els joves, amb família o sense.